

Letna plača 2 gold.
Društveniki dobivajo list
brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji, dijaki
in nepremožni kmetovalci
plačujejo le po 1 gid.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva
po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Pomnoženje panjev. (Sklep.) — Dopisi. — Kratko poročilo o 22. obnem zboru avstrijskih in nemških čebelarjev v Lincu 17. do 20. septembra. — Listnica opravištv.

Pomnoženje panjev.

(Sklep.)

Dolgo že — znabiti nekaterim predolgo — smo govorili o tem predmetu. Za sklep naj omenimo le še nekaj rojev, ki prav za prav niso roji — v tesnem pomenu besede, ki pa k pomnoženju panjev (in to ravno je naslov naših člankov) ravno toliko pripomorejo, kakor naravni roji. So pa to umetni roji, ki imajo po raznih krajih razna imena, kakor: nareti roji, prekajenci, prisiljenci, pregnjanci i. t. d.

Kako se umetni roji delajo? ne mislimo zdaj razpravljati, ker znano je gotovo vsakemu čebelarju, če ima le pet, šest panjev. Le memogredé bodi rečeno, da delajo se tako na mnoge viže, da je nedolgo nekdo čebelarstvo knjižico izdal, ki samó umetne roje napravljati uči in sicer, kakor pravi, na 25 raznih načinov. Prihranimo si toraj od tega znabiti pozneje več govoriti.

Delajo naj se umetni roji takrat, kadar je panj prečebeln, tedaj za roj zrel in vendar noče rojiti. Vzroki tega so razni, nam znani in neznani. Včasih nastane deževje ravno takrat, ko je bil panj pripravljen rojiti, tedaj čaka in čaka, dokler matice ne zadavi ter mora nove čakati. Včasih je matica slabih perutic, da letati ne more; nasledki so dostikrat ravno taki. Včasih pajn rojiti ne misli, če ravno mi nobenega vzroka ne vemo. (Glej Slov. čeb. l. 1875. str. 17 poludné čeb. panja.) Tada pa gostokrat čebelar čaka in čaka, dokler nič ne pričaka. Kadar toraj čebelar pri kakem panju opazuje vsa znamenja zrelosti in vendar panj rojiti noče, naj naredi brez skrbi izkajenca, ki bo, če je čebelar umen, gotovo dober in njegovo veselje.

Delajo pa naj se umetni roji vselej o hladu zgodaj zjutraj, ali pozno na večer; boljše še je na večer, ker čez noč se čebele naj ložej umirijo in vredijo ter precej prvi dan pridno letajo. Delajo se pa lahko tudi o naj večji vročini in naj boljši paši in prav izvedeni čebelarji jih dostikrat takrat naj rajši delajo, kar pa začetniku se vé da ni svetovati. Naj laglje se čebele preženejo po toplih dnevih,

po dobri paši ali če se predvečer dobro pitajo. O deževnem času naj čebelar ne pozabi krmiti starega izrojenca in njegovega mladiča; mogoče, da včasih ni treba pitati enega ali drugega, vendar pa škodovalo ne bo nobenemu ker čebele se nekako pred umirijo in tudi osrčijo.

Kteri so li boljši, naravni ali umetni roji? S kratkimi besedami na to odgovoriti, je skoraj malo težavno. Kdor umetnih rojev ne zna delati ali nima spretnosti za tako poslo, bo hvalil naravne ter zametoval umetne roje kot silo, ktera, kakor znano, ni nikoli dobra; kdor je pa izurjen čebelar ter ima spretnost za to delo, bo hvalil umetne roje ter naravne le začetnikom prepuščal. Oba znata imeti prav, ali lahko oba tudi neprav. Oboji roji: naravni in umetni so dobri, če so prav narejeni; kteri pa so boljši, je odvisno od kraja, časa, paše in mnogo drugih okoljšin.

Sploh smemo reči, da v enakih okoljšinah so naravni roji boljši od umetnih, ravno zato, ker so naravni. Čebele po svojem naravnem čutu gotovo naj bolj vedó, kdaj so za roj pripravljene. Stare in mlade čebele imajo svoja opravila in tedaj se gotovo pri naravnem roju naj boljše razdelijo, koliko jih gré starih in mladih z rojem ali ostane v izrojencu. Pri umetnem roju mnogokrat ni prave razmere, zlasti če čebelar ni prav izurjen v tem poslu, in tedaj panj tudi ne napreduje, kakor bi imel.

Nasproti zagovarjalci umetnih rojev pravijo, da so boljši ter napravljajo čebelarju več veselja in več dobička. Kar veselje tiče, je pač težko razsoditi, kdo ima več veselje: čebelar s srečno spravljenim rojem pod pazduho, ali umni čebelar s svojim umetnim rojem? Rekli bi, da oba čebelarja imata vsak svoje veselje in da naj berž vsak svojega za večega ima; privoščimo ga obema — vsakemu svojega. Kar tiče dobiček, sta gotovo oba dobra ter dobiček donašata po dobri ali slabi paši, po ugodnem ali neugodnem vremenu in drugih takih okoljšinah.

Posebno pa zagovarjalci umetnih rojev pravijo in — imajo tudi prav: Naravnih rojev čakati, nima vsak čebelar časa, zlasti če je čebelnjak oddaljen od doma; naravni roji pridejo mnogokrat prav o neprilicnem času, mnogokrat zgubim z ogrebanjem naravnega roja več časa, kakor z delanjem umetnega; verh vsega tega mi gré naravni roj kmalo nazaj v stari panj, kmalo se mi dva vkup vsedeta in konečno mi še uide v gojzd. i. t. d.

Nasproti pa umetne roje delam, kadar hočem; jih delam, kakoršne potrebujem in premorem: srednje, močne ali prav močne; jih delam z matico ali brez nje, le z zalego; za roje potrebne čebele vzamem le iz enega ali več panjev, kakor mi ravno kaže ali bolj koristi. In zadnjič z umetnimi roji mi ni treba čakati, da so na zadnje prepoznani, za pospeh čebelarstva bolj v škodo, kakor v dobiček. Tako in enako zagovarjajo marsikateri umetne roje in kakor smo rekli, mi jim pritrdimo: Prav imajo. Vendar iz tega naj nobedin ne sklepa, da so naravni roji zavreči ter čebelam pred ko mogoče vse rojenje zabraniti; ne, ampak vse je na tem ležeče, kak mojster čez čebelnjak zapoveduje. Umen in izurjen čebelar, ki vé vse okoljšine presoditi, ki se je pri narejanju umetnih rojev potrebno spretnost prilastil, naj le dela umetne roje, kolikor mu je drago in za potrebno spozna: roji se mu bodo dobro obnašali in bo obilno veselja z njimi imel; začetnik pa, ki vsega tega še ne vé presoditi, ki le s strahom na delo umetnih rojev misli, naj ne vznemiruje panjev, ampak naj rajši čebele dobro oskrbuje ter naravnih rojev čaka, s kterimi bo tudi

on obilno veselje imel. Kadar se mu pa panji namnožijo in kadar je po skušnji v čebelarstvu že nekoliko bolj izurjen, takrat naj se tudi on delanja umetnih rojev loti; naj bo tudi pri prvem ali drugem umetnem roju nekoliko okorn, nič ne dé — pri tretjem in naslednjih bo šlo delo čedalje spretniši spod rok — errando discimus, po pomotah se izurimo.

Kar tiče prašanja: Kteri roji so boljši zgodnji ali pozni, odgovarjamo v kratkem, da zgodnji, ker to je naravno ter se umé samo po sebi; zato jih vsak čebelar na spomlad tako težko pričakuje. Le kteri pitajo na dobiček in roje, naj pazijo, da prezgodaj ne začnejo, ker tú zná „prezgodaj“ prav nevarno postati; če namreč nenadoma postane mrzlo in deževno vreme. Skoraj da je v tem primerljeju boljše malo prepozno, kakor malo prezgodaj pitanje začeti.

Da véasih pozni roji tudi dobro storijo, je sicer res, pa le bolj po izjemi, kakor navadno. Če je roj velik, če je paša prav dobra in vreme dalje časa ugodno, zná tudi pozen roj dobro napredovati, al na vse to se je malo zanašati, zato se tudi poznih rojev ne moremo veseliti. Nekje sem čul prislovico: Če ti panj roji na sv. Jakoba dopoludné, naj bode tvoj, če pa roji popoludné, naj bo sam svoj t. j. dopoludanšnji roj še spravi, popoludanšnji pa naj gré, kamor sam rad, ker bi imel le prazin trud z njim.

Dopisi.

a) (Zaostali.)

S Podkrajja 23. avgusta. Z raznih krajev prinaše pridna „Čebelica“ svoja poročila o čebeloreji, naj prinese še kaj z Vipavskih hribov. Prva pomlad okoli Velike noči nam je obetala zgodnje roje, al potem nastali mraz in neugodno vreme majnikovo sta storila, da smo imeli prve roje še le o začetku rožnika. Rojile so pri nas čebele srednje, ker lansko leto so rojili ne le prvi, ampak tudi drugi roji, da še celó vnuki, je letos masikteremu kak jalovec ostal; a toliko pridnejši so pa roji vhažali — vsaj meni, ker od 11 družicev mi jih je le četvero ostalo, vsi drugi so ali ušli, ali pa so pri prašnji matice zgubili. Ušli so mi že potem, ko so bili po tri in po pet dni v panju in že satje imeli. Skušal sem vse mogoče: deval sem jih v hladen hram, pa položivši jih čez dva dni v čebelnjak, so mi v drugič pobegnili, in v tretje jih vsadivši, so mi zopet popihali, tako, da jih že več nisem hotel niti vstavljati niti loviti, ker sem se prepričal, da begunci na noben način ne ostanejo v panju. Kaj čudno se mi je vedel nek družec, ki sem ga prišlega ob matico združil z drugim družcem. Kmalo namreč mi je iz panja popihal. Ko sem ga zopet vjel, sem matico v hišico priprl, ter ga takó dal v klet za dva dni, pa ko sem ga prinesel na svitlo, je prejšnja brezmatična polovica popustila matico in drugo polovico, ter pobegnila v gozd. Še bolj čudno, da neslišano, je pa to, da mi je nek prvec popustivši polno satovje zdrave zalege pobegnil. Ker nisem kaj tacega še nikoli slišal, sem poklical skušenega čebelarja, da sva preiskovala, kaj bi bilo tega krivo, misleč, da se je morebiti usmradil, pa imel je popolnoma lepo belo satovje, zdravo zalego, zatoraj sem ga zopet notri vsadil. Pa kmalo je zopet potegnil; zatoraj sem ga zopet preiskoval in v drugo najdel, da je usmrajen; prehladila se je bila namreč zalega med vsajenjem in se zatoraj usmradila. Mislil boš, dragi bralec, da so bili temu krivi morebiti nečedni panji; pa vedi, da panji so bili popolnoma novi, tedaj čedni

in roji ogrebani pravilno z vso previdnostjo. Kaj je bilo tedaj vzrok? *) Jaz ga najti nisem mogel; le tega sem se prepričal, da se roji rajši primejo, ako se satniki samo povoščeni z voskom, kakor pa, če je prilepljeno nanje satovje; ker ušlo mi jih je več iz tacih panjev, ki so imeli satniki prilepljene kose satovja. **) Tudi ob matice je prišlo pri nas posebno veliko izrojencev, ne sicer meni, pa drugim. Nek star čebelar, ki jih je pri prašnji opazoval, je trdil, da po dvakrat in še celò po trikrat so šle matice na prašenje; pa jih je vendar veliko neoplođenih ostalo. Morebiti je temu krivo to, kakor je pravil nek Kraševc, ker so matice letos poškodovane na perotnicah, da leteti ne morejo. Junija je bila pri nas dobra paša, da so si roji kmalo opomogli, a meseca julija je bila zavoljo pogostega in hudega deževja popolnoma prejenjala, tako, da so bili zadnji rojiči umirati začeli. Meseca avgusta so zopet malo oživali; pa kaj, ker ni ajde pri nas! Imamo sicer Ipavci navado muhe na Kras v ajdo voziti; pa veliki stroški in suša so nas letos odvrnili, ker Kraševci znajo čebelarjem dobro puščati, kajti zahtevajo od panja po 10 kr. v občinsko blagajnico in po 15 kr. pa gospodarji od prostora. Ker so tedaj tako obilni stroški, dobička pa malokdaj kaj, posebno nič pa, kadar je suša; zatoraj smo jih letos doma obdržali. Mislili smo, kako bi se moglo to brezmerno zahtevanje, namreč davek od v pašo pripeljanih čebel, odpraviti in na misel nam je prišlo: ali bi se ne hotlo čebelarstvo samo ali pa po kranjski kmetijski družbi obrniti do primorskega namestništva s prošnjo, da bi v pospeh čebelarstva prepovedalo občinam od čebel davek poberati, ali ga vsaj znižalo? Morebiti bo kaj pomagalo? Naši panji so popolnoma prazni; zato nas skrbi, kaj bomo za pleme pustili, in š čem bomo pitali na pomlad. Raste sicer tukaj neka cvetlica — ožebek se imenuje — na kateri v jesen čebelice dobro beró in če je vreme ugodno, tudi za zimo dovelj naberó; pa kaj, ker se bo tudi ta posušila, ako dežja kmalo ne bo. Iz vsega tega lahko razvidite, da se nam tukajšnjim čebelarjem slabo obeta, ker veseli bomo morali biti, ako bomo imeli kaj čez zimo pustiti. Kje bo pa za pitanec? ***) Pa vendar čebelarji nočemo obupati; se bomo do spomladi pa s tem tolažili, da bode drugo leto boljše.

Podkrajec.

S Cirknice meseca julija. Naj pred se Vam zahvalujem za „Čebelo,“ ktero vselej komaj pričakujem in pridno preberam; le škoda, da je za-me že pozno na večer, ker pri 70 letih si človek ne more veliko let več obetati. Ne zamerite, da

*) Znabiti so pa čebele pred vedele, da imajo sprideno zalego, kakor Vi ter ste bolezní še le po napredku spoznali? Niste pazili, če ni bilo v satovji črva? Včasih se na prvi pogled nič ne spozná, če se pa satovje skrbnejše pregleduje ter obrne proti solncu, se vidi kako je s tanko pajčevino vse satovje prepreženo z medom in zalego vred. Tako črvivo satovje čebele večidel popustijo nekatere pred, nekatere pozneje. Vredn.

**) To ne bo pravi vzrok, sicer bi bili umni čebelarji to že gotovo zapazili ter trud in navado ravnilno satovje prilepljevati že davnej opustili. Res se roji radi primejo, če so satniki le povoščeni; pa se tudi ravno tako radi primejo, če niso povoščeni, le stavijo potem satovje po svoji, ne po naši volji. Kakor vse kaže, je bilo vendar naj berž satovje krivo ter čebelam kakor koli si bodi zoprno. Sicer se pa letos tudi po drugih krajih pritožujejo, da je čebelna mladina zeló norostna ter uhajaje rada po svetu sreče išče. Vredn.

***) Za potrebo ga bote pri nas dobili, ker do zdaj je še precej dobro. Bog daj skoraj topljega dežja in še kak teden ugodnega vremena! Vredn.

pišem slabo, ker se mi že zaradi starosti roka trese, pa tudi nisem nikoli lepo znal, ker sem samouk*) Pišem Vam pa zato, ker vedno slišimo, da muha ne dá kruha, meni ga je pa, hvala Bogu, že marsikteri košček dala. Lansko leto sem bil prodal blizu tri cente medú in pustil 17 starcev čez zimo. Letos sem pa prodal 17 panjev za 35 gld. Res niso bili drug k drugemu dragi, pa denarci mi bodo vendar nekaj zalegli; upam pa, da bom še kaj prislužil, če Bog da vreme, ker ostalo mi je še 29 panjev. In tako sem tudi prejšnja leta kak krajcar vjel, če ne vselej, pa večkrat, kakor da ne. Se vé da, sem za ljube čebelice pa tudi celo leto skrbel in ne le na jesen debelih davil.

Naj Vam še nekaj posebnega povem. Dasiravno imam čebele od mladih let, se mi vendar še ni tako primerilo. Pustil sem bil zaradi lepega satovja in mlade matice prav slab panj čez zimo — le nekaj malega je bilo v kotičku videti. Imel sem prvi roj iz dobrega panja 27. maja in 28. maja mi je dal ta slabotnež prav lep roj. Potem mi je dal 6. rožnika drujeca in 8. rožnika še tretinčeka. Njegov prvi roj mi je dal 10. julija devičnika in ravno tisto uro je dal stari izrojenec še četrti roj. Glejte, kak blagoslov božji! Čudno je pa to, da so mi letos slabi stari panji na sponlad naj več in naj lepših rojev dali, težki plemenjaki pa manj rojev ali pa celó nobenega ne.

Kar nove panje zadene, mi zeló dopadejo in za drugo leto si jih bom gotovo nekaj omislil; les za-nje sem že pripravil. Kako so čebele prezimovale in kako vreme je bilo na sponlad in čez leto — s tem Vas ne bom nadleževal; tedaj z Bogom!

A. S.

b) O letošnji letini.

Predvor konec septembra. „Kvaterni teden je vse zrelo“, pravijo; letos pa je bilo zaradi suše marsikaj še pred časom zrelo. Posebno so naše čebelice letos prav zgodnji sad obrodile. Zadnjega avgusta so pri nas kar prejenale na pašo hoditi, kakor bi odrezal; suša je bila tudi tú edini vzrok, sicer bi bile do malega Šmarna dovolj dela imele.

Letina za čebelne pridelke je letos srednje dobra, ker vreme čez leto je bilo še precej ugodno; naj bi bilo v drugi polovici avgusta malo gorkega dežja ajdo porosilo, bila bi lahko prav izvrstna, da — med naj boljšimi. Jaz sem od začetka le dva panja kupil, imam jih zdaj osem. Ker sem jih vedno doma imel, so panji malo bolj lahki, kakor tistih, ki so jih nižje n. pr. na Bernik in okoljico v pašo prepeljali. Tam imajo tretjinčeki po 30 funtov, drugi panji pa po 40—45 funtov teže; tedaj bo letos že nekoliko dobička.

Sem radoveden, kako so se čebele v drugih krajih obnašale ter upam, da bo „Čebela“ kmalo moji radovednosti ustregla. Z Bogom.

M. M. Preddvorski.

Z Dolenjskega sv. Matevža dan. J. T. Danes klatimo orehe, delo bomo prav lahko izvršili, in potice orehove bodo redke. Kadar tega ni, si pomagajo gospodinjje z medom. Zato v jesen navadno vse prijazne okoli čebelarja hodijo ter blagovoljno pozabijo, kolikokrat so ga čez leto oštevale! Čebelar krotka dušica se malo muza ter misli „aha, na sedem let vse prav pride!“ Kaj pak, da tudi on po-

*) Nič ne dé; smo vsega narajeni.

zabi oštevanje — saj je minilo — ter z veseljem gospodinji podaja polno satovje medú; pri kolaču pa je še le popolna sprava in zadovoljnost. Ne zamerite, da vas s tem mudim, saj veste, da čebelar rad čenčá, že pri praznem panju, kaj bi še ne pri polnem! Letos se ne moremo sicer s polnimi panji veliko bahati, vendar pa je mnogo boljša letina, kakor je bila lanska. Naj bi ne bila meseca avgusta suša toliko hudo pritiskala, bi bili pač mi čebelarji imeli eno naj boljših letin, tako pa prodati ne bomo veliko imeli, marsikateri tudi nič, vendar pa imamo saj nekaj potrebnega pitanca, in čez zimo ne bo toliko straha, da bi nam zarad lakote vse pomrlo.

Zarad lanske mehke zime je nam več panjev ostalo, kakor smo lansko jesen mislili; rojile so pa v naši okolici malo in letos je bilo to naša sreča. Jalovci so bili nekteri jako težki, da smo jim brez skrbi smeli nekaj vzeti, izrojenci pa so bili lahki; boljši so si nabrali potrebne hrane za zimo, slabejše pa moramo podperati, da nam ne bodo onemogli — se vè da, storimo to radi, da le imamo s čem. Tako tedaj bo za naše čebelarstvo srednja letina za — preživeti. Enaka je tudi za ljudi; suša nam je lep kosec kruha in tudi mnogo dobička vzela, preživeli pa že bomo, ker je bila strn malo boljša in je tudi korun dobro obrodil. Še naj bolj ugodno vreme je bilo za krmo; letos je mogel posebno srečo imeti, da mu je mrvo in otavo namočilo, pa tudi zmočena se je malo pozneje še lahko spravila.

Iz okolice Ljubljanske. Iz raznih kratkih dopisovalnih vrstic in ustmenih poročil posnamemo sledeče o letošnji čebeloreji: Prezimovale so čebele še precej dobro; le malokterim čebelarjem je nekaj panjev pomrlo, kar se ve da se zgodí vsako leto.

Rojile so pa v naši okolici prav neredno, kakor pravimo, po prijateljih. Zato so rojile pri nekaterih prav močno — dostikrat bolj, kakor si je kdo sam želim; mnogo drugih čebelarjev je nasproti celo leto roje željno pričakovalo, pa zaželjenih ni bilo. Majnik nam je sicer malo nagajal, zato so bili roji tudi bolj pozni, potem pa je bilo do srede avgusta vreme še dosti ugodno. V kostanji so si čebele dobro opomogle. Tudi ajda je od začetka prav dobro obetala in čebele so si mnogo strdí nabrale; drugo polovico zlasti proti koncu avgusta je pa tudi tú suša silno pritiskala in tedaj tudi čebelna paša prejenjala. Po dežju je bilo hladno in vetrovno in čebele so na pozni ajdi komaj sprotno hrano dobivale in tudi té ne dolgo. Naj boljši teden čebelne paše na ajdnem cvetu je bil za čebelarje v naši okolici zgubljen.

Letina čebelnih pridelkov je bila vremenu primerna — dobro srednja. Za pridelek štirih ali sedmih panjev so nekateri potegnili 20 do 30 gld.; drugemu čebelarju so dali štirje panji 132 funtov medú; tedaj po srednji primeri so bili panji težki od 20—30 funtov čiste robe, kar je že nekaj. Zgube tudi tisti niso imeli, ki so čebele le v ajdovo pašo nakupili; marsikateri so pa lepe krajcarje za méd in vosek potegnili — čuli smo od 50 do 300 gld. (po primeri kraja in števila panjev), ki so jih potegnili čebelarji, iz svoje domače čebeloreje ter se z nakupovanjem za dobiček niso pečali.

Trideset do tristo goldinarjev le iz enega kmetijskega oddelka potegniti, ki, če tudi ne brez dela, primeroma vendar naj manj truda in stroškov vzrokuye, je gotovo lep in vabljev dobiček, ki bi imel kmetovalce nagniti, da bi se čebelarstva z vso marljivostjo poprijeli.

Trideset do tristo goldinarjev dobička in sicer v srednji letini, pa vedni govor: „Muha ne da kruha“ se malo ujemata. Slabe letine bi nas ne imele ostrašiti, ker slabe letine se nahajajo pri vsakem oddelku kmetijstva ter nam tudi pri vsakem oddelku večo škodo delajo, kakor pri čebelarstvu.

Kratko poročilo o 22. občnem zboru avstrijskih in nemških čebelarjev v Lincu 17.—20. septembra.

Ker lansko leto daljši potovalni popis nekaterim ni bil po volji, začnemo precej z dogodbami v Lincu. Dospeli smo tje 17. septembra popoldne o jako neprijaznem, deževnem vremenu. Proti večeru se je vendar zjasnilo, da smo lahko malo po mestu se ogledali ter našli zborovalnico za prvi pozdrav došlih čebelarjev. Bilo jih že za lepo družbico, do večera je bilo namreč vpisanih 277 zborovalcev, drugi dan pa jih je še nekaj došlo, tako da vsih zborovalcev je bilo blizo 300 nazočih.

Po nasprotnem pozdravljevanju izvemo berž, da je v Vratislavi izvoljeni drugi predsednik pastor Kühne, umerl. Kmalo po tistem je dospel telegram, da je 17. sept. v Monakovem ravno kar umerl po vsem svetu znan čebelarški pisatelj Avgust Berlepš, kar je vse nekako pretreslo. Njegov življenjepis glej leta 1873, str. 21.

Drugi dan po devetih se je začelo zborovanje v redutni mestni hiši. Naj pred je vstal predsednik, deželni glavar Dr. Mavricij Eigner ter se zahvaloval za častno izvolitev, ker smé predsedovati in voditi zbor toliko slovečih, za povzdigo čebelarstva vnetih in izvedenih mož Avstrije in Nemčije. Potem je zborovalce pozdravljal deželni predsednik knez Lotar Meternih, ki je Ljubljancanom dobro znan. Zagotavljal je, da se vis. vlada za čebelarstvo močno zanima, zato želi zborovanji naj boljši pospeh v blagor Avstrije in Nemčije. Vis. vlada je res poslala lastnega zastopnika dvornega svetovalca in viteza Mor-a, ki je tudi neke besede do zborovalcev govoril. In zadnjič je pozdravljal zbor mestni župan dr. Wiser ter se zahvaljeval za čast, da je mesto Linc za 22. občno zborovanje bilo izvoljeno. Zborovanje se je potem začelo. Naj pred je bil namesto umrlega za družega predsednika izvoljen pastor Deichert iz Hessen-a. Potem je bilo izvoljenih osem gospodov za presojevanje razstavljenih reči in prisojevanje častnega pripoznanja in daril. Potem je govoril o zgodovini čebelarstva po Avstrijskem profesor iz Ogrskega Altenburga dr. pl. Rodiczky prav s prijazno, umevno besedo; tudi zapopadek je bil prav zanimiv.

O prvem vprašanju: Kteri panj izmed raznih priporočevanih oblik je najboljši? je govoril dr. Dzierzon: Poglavitna pogoja dobrega panja je, da čebele varuje prehudega mraza in da čebelar z njim lahko in hitro dela. Večina panjev je s slame in z lesá. Slama daje pač toplo stanovanje, les pa je trpežniši. Naj boljše je torej oboje zediniti. Znotraj naj bo panj lesén, od zunaj prevlečen s slamo. Koliko bodi visok? Spet tù bodi srednja mera med nizkim ležakom in visokim stojakom, tedaj nekako dvojni ležak, ki naj se od strani odpera. — Vnel se je potem daljši razgovor, v katerem so razni govorniki razne oblike zagovarjali. N. pr. je učitelj iz Hanovera g. Lehcen rekel: Panj naj se ravna po obnebbi, kjer se rabi; ker ni vse eno, če je po zimi mraza do 15 stopinj ali pa če do 25° in še več. Zagovarjal je slamnjak, ki naj se od spodaj odpera. G. Ra b o v Pomeranski

pravi: Ves prepričan o dobroti panja je zastoj, če ni po ceni; le potem, kadar bomo začeli delati dobre panje s premakljivim satovjem in prav po nizki ceni, potem se ga bo še le ljudstvo poprijelo. On je bolj za nizki panj, ki naj se od zgoraj odpera. Dr. Heller iz Beča vé za najboljšo tvarino, le predraga je, ter nasvetuje probkovino. Tak panj je trden, lahak in topel, tedaj ima vse lastnosti. Res je drag, pa tudi trpežen za večnost. G. Aufschläger iz Inomosta zatrduje, da so panji iz navadnih dil popolno dobri; debele deske so preokorne, panj predrag in pretežek. Če čebele na severnem Tirolskem v panjih s tankih dil dobro prezimujejo, bodo v takih tudi drugod. Tako je povedal vsak svojo misel; ostali bomo naj berž vsak pri svojem panju.

Opomba vredn.: Iz celega razgovora sem posnel, da je naš društveni panj popolno dober in tedaj smemo pri tem ostati. Kar mene tiče, imam še za boljšega dvonadstropni stojak s 26 do 30 romčeki. (Tudi oče čebelarstva g. Dzierzon me v tem potrjuje.) Imel sem popred same take in sem bil prav zadovoljen z njimi. Res so malo dražji, pa delo takim panjem je prav lahko in prijetno, panj pa zadostuje za vsako letino. Naj bi si ga saj premožniši in umniši čebelarji za poskušnjo omislili.

Drugo vprašanje: Kako naj se pita na dobiček? je najpred obravnaval učitelj Lehen. Poudarjal je najpred razloček med pitanjem spomladnim, za lakoto ali potrebo in pitanjem na dobiček. V vseh primerljivejših je méd, bodi-si čist, ali v satovji, naj boljši pitaneč; tudi toliko hvalisano pitanje z mlekom in jajci se médu ne da primerjati. Dr. Dzierzon opazuje, da pri pitanju na dobiček je še mnogo neumevnega, in da se marsikateri funt, da marsikateri stot médu nepotrebno proč vrže. Tudi učitelj Vogel je zoper tako pitanje ter misli, čebelar naj se le v jesen zadosti médu dá, na spomlad panj posnaži ter potem pri miru pusti, se bode sam še najboljšo razvijal. Enako svári dr. Rodiczki avstrijske čebelarje ter pravi, da pitanje na dobiček ni za naše kraje. Pastor Rabov je skoro enakih misel, zagovarja pa pitanje z mlekom in jajci. Grajšček Hilbert toplo zagovarja svojo najdbo pitanje z mlekom in jajci ter zatrduje, da vselej se dobro sponaša, če je le čebelar res čebelar — umen in izveden. Začetniki, in čebelarji, ki ne znajo vsakoršnih okoljšin presoditi, naj se pa s tem res nikar ne pečajo, ker z nespametnim ravnanjem bi si znali več škodovati, kakor koristiti. Prezgodno pitanje v rokah mojster-skaze je posebno nevarno.

~~~~~

Listnica opravištva.

Č. g. A. J. sveč. v St. Hvala za spomin! Zarad naročenega nismo nič preskrbeli, ker ni bilo nič pripravnega. Potrpite malo, čez nekaj časa bote lahko pri nas dobili.

Č. g. Fr. S. vik. v L. Zarad M. Č. smo zmoto popravili; na B . . . . se je res tako zgodilo; dá — kjer ni spodbude se vse pozgubi. V drugih rečeh. In patienta vestra possidebitis — se nam je v začetku enako godilo, pa ni vedno enako. Zarad dopisov že veste — vselej drago. Za Slov. naročeno opravili.

G. L. P. Počakajte še malo, zdaj stroja tako ne potrebujete. Znabiti Vam bomo zamogli drugo leto postreči z nižjo ceno. Nekaj se snuje; osnovano bomo naznanili o svojem času.

Č. g. J. S. v G. Vi zahtevate sicer drugo orodje, pa Vas vendar zavrremo na ravno g. L. P. dani odgovor. Lonec za izkuhovanje voščin pa dobite, kadar po-nj pošljete.

G. dr. L. učit. v D. Letos Vam še ne moremo ustreči, ker nas veže sklep občnega zbora. Potrpite tedaj tudi Vi do drugega leta; znabiti se kaj predrugači.

Več g. g. udom: Hvala lepo! Priporočenega ne bomo pozabili.

Odgovorni vrednik J. Jerič.

Izdavatelj „čebelarско društvo“.

Tiskala Klein in Kovač (Eger) v Ljubljani.